

รายงานความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมลูกเสือ: โรงเรียนบ้านโคกทราย สังกัดสพ.ตรัง เขต 1

1. บทนำและบริบทเชิงนโยบาย

ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมปัจจุบัน การสร้างสวัสดิภาพและระบบความปลอดภัยในสถานศึกษาถือเป็นภารกิจหลักเชิงกลยุทธ์ตามนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569–2570 ข้อ 4 ที่มุ่งเน้นให้โรงเรียนเป็นพื้นที่ปลอดภัยอย่างแท้จริง โรงเรียนบ้านโคกทราย ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 และสำนักงานลูกเสือจังหวัดตรัง จึงได้สนองนโยบายและข้อสั่งการของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับการจัดกิจกรรมลูกเสือ รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงมาตรการเชิงรุก และการเปลี่ยนผ่านการรายงานผลสู่ระบบดิจิทัล (Digital Transformation) ผ่านแพลตฟอร์ม SAFETY-SCOUT ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการข้อมูลความปลอดภัยที่เป็นเอกภาพทั่วประเทศ สอดคล้องกับพันธกิจในการดูแลผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับความคุ้มครองสูงสุดภายใต้ธรรมาภิบาลและความโปร่งใส

2. มาตรฐานการเตรียมความพร้อมด้านความปลอดภัย 3 มิติ (Triple-Dimension Safety Standards)
หัวใจสำคัญของการป้องกันอุบัติเหตุและเหตุไม่คาดฝันในกิจกรรมลูกเสือ คือการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานการเตรียมความพร้อมที่ชัดเจนและสามารถประเมินผลได้จริงก่อนเริ่มดำเนินการ โรงเรียนบ้านโคกทรายได้จำแนกมิติความปลอดภัยออกเป็น 3 ด้านหลัก ตามข้อกำหนดของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ดังนี้

1. มิติด้านสถานที่

- การตรวจสอบโครงสร้างพื้นฐาน อาคาร และพื้นที่จัดกิจกรรมให้มีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยต่อการทำกิจกรรมทุกประเภท
- การจัดการจุดเสี่ยงอย่างเป็นระบบ (Hazard Mitigation) เช่น การกลบหลุมบ่อ การกั้นอาณาเขตแหล่งน้ำ/บ่อน้ำ การตรวจสอบสายไฟที่ชำรุด และการขจัดวัสดุแหลมคมรวมถึงสัตว์มีพิษในพื้นที่
- การกำหนดจุดเข้า-ออกที่ชัดเจน พร้อมการจัดทำแผนเผชิญเหตุฉุกเฉิน และการติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยที่เพียงพอต่อสถานการณ์

2. มิติด้านสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม

- การจัดสรรน้ำดื่มสะอาด ห้องน้ำ และจุดล้างมือที่ถูกสุขลักษณะและเพียงพอต่อปริมาณผู้เข้าร่วมกิจกรรม
- การบริหารจัดการความสะอาดและระบบกำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่อย่างเหมาะสม
- มาตรการเชิงรุกในการป้องกันและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์แมลงหรือสัตว์พาหะนำโรค

3. มิติด้านกิจกรรมและอุปกรณ์

- การประเมินสภาพความพร้อมของอุปกรณ์และฐานกิจกรรมให้เหมาะสมกับประเภทและระดับของลูกเสือ
- การบริหารจัดการสัดส่วนพื้นที่ให้มีความเหมาะสมกับจำนวนลูกเสือเพื่อลดความแออัด
- การจัดเตรียมชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น (First Aid Kit) และการมอบหมายผู้รับผิดชอบด้านความปลอดภัยประจำกิจกรรมอย่างชัดเจน

3. กลไกการกำกับดูแลและโครงสร้างการบริหารจัดการ (Governance & Supervision Framework)
การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยโครงสร้างการกำกับดูแลที่เข้มงวด โดยมีผู้บังคับบัญชาเป็นเกราะป้องกันสำคัญในการติดตามและควบคุมดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิดในทุกมิติ โรงเรียนบ้านโคกทรายได้กำหนดแนวปฏิบัติภายใต้กรอบธรรมาภิบาลและการกำกับดูแล ดังนี้:

- **ความรับผิดชอบเชิงบริหาร:** กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือมีหน้าที่ควบคุม ดูแล และติดตามการดำเนินงานกิจกรรมทุกขั้นตอนเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น
- **การจัดการฐานข้อมูลสารสนเทศ:** เพื่อการดูแลผู้เรียนรายบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดทำเอกสารหลักฐาน ดังนี้:

รายการข้อมูลที่เป็น	วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์
ข้อมูลผู้อำนวยการสถานศึกษา	เพื่อการประสานงานและสั่งการตามสายบังคับบัญชา
บัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม	เพื่อการตรวจสอบจำนวนและสถานะการเข้าร่วมที่ถูกต้อง
ข้อมูลสุขภาพ (โรคประจำตัว/การแพ้อาหาร)	เพื่อการเฝ้าระวังและการปฐมพยาบาลตามหลักวิชาการ
ช่องทางติดต่อบุคคลในกรณีฉุกเฉิน	เพื่อการสื่อสารกับผู้ปกครองทันทีเมื่อมีเหตุจำเป็น

- **มาตรการรายงานเหตุ (Immediate Reporting Protocol):** ในกรณีเกิดเหตุผิดปกติหรืออุบัติเหตุ ต้องรายงานต่อผู้บังคับบัญชาและหน่วยงานต้นสังกัดทันทีโดยไม่มีข้อยกเว้น
- **การปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย:** การจัดกิจกรรมนอกสถานศึกษาต้องถือปฏิบัติตาม ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา พ.ศ. 2562 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2563 รวมถึงข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ พ.ศ. 2509 อย่างเคร่งครัด

4. แนวปฏิบัติการรายงานผลผ่านระบบ SAFETY-SCOUT (Digital Reporting Protocol)
โรงเรียนบ้านโคกทรายยกระดับการบริหารจัดการข้อมูลความปลอดภัยผ่านระบบ SAFETY-SCOUT เพื่อสร้างระบบนิเวศข้อมูลที่โปร่งใสและตรวจสอบได้แบบเรียลไทม์ (Real-time Dashboard) ซึ่งช่วยให้ส่วนกลางสามารถกำกับ เร่งรัด และวางแผนสนับสนุนได้อย่างแม่นยำ

5. บทสรุปและผลลัพธ์ที่คาดหวัง
การดำเนินงานเชิงรุกด้านความปลอดภัยและการรายงานผลผ่านระบบ SAFETY-SCOUT ของโรงเรียนบ้านโคกทราย จะช่วยให้เกิดการพัฒนาคุณภาพบนฐานข้อมูลจริง (Evidence-based Development) ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะถูกนำไปใช้ในการวางแผนสนับสนุนงบประมาณเพื่อปรับปรุงซ่อมแซมสถานที่จัดกิจกรรมให้มีความปลอดภัยอย่างยั่งยืน

โรงเรียนบ้านโคกทราย ภายใต้การนำของ **นางเบญจรัตน์ นวลนิล (ผู้อำนวยการโรงเรียน)** พร้อมมุ่งมั่นรักษามาตรฐานความปลอดภัยให้เป็นปัจจุบันและสะท้อนสภาพความเป็นจริงอยู่เสมอ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นอย่างสูงสุดให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย ในการร่วมกันพัฒนาเยาวชนผ่านกิจการลูกเสือที่มีความปลอดภัยและทรงคุณค่าสืบไป